

عکس: داود بهنام شهرآرا

گفت‌وگو با فروغ رضایی، نماینده و مسئول گروه جهادی «مطاف عشق»
 که به زنان زندانی کمک می‌کنند

رویش مهر در بند بانوان

۵۸

شهر بانو

۸ صفحه ویژه بانوان مشهد | شماره ۳۴۰۸ روزنامه شهرآرا
 ۱۴۰۰ ۰۳ ۲۴

زنان و
 وعده‌های
 انتخابات
 ریاست‌جمهوری

زنان نیمی از جامعه را تشکیل
 می‌دهند اما هنوز سهم چندانی از
 اقتصاد را تجربه نکرده‌اند

چالش‌ها
 و موانع کارآفرینی
 برای زنان

شهر

شهربانو

۲۴ خرداد ۱۴۰۰
۳۲ دی‌المنه ۱۴۴۴ شماره ۲۲۰۸

(۲)

حمیده وحیدی
روزنامه‌نگار

(آفاق)

هدیه‌های مجازی ما را نیازمند عمل قلب باز کرده‌اند!

انسانی چیزی نیست که در قرن ۲۱ بخواهیم از آن فاصله بگیریم یا دیگران را از آن منع کنیم اما حقیقت این است که چرا موضوعات مهم اجتماعی، راهکارها و برنامه‌ها و افراد صاحب‌نظر و متخصص در این محبوب‌ترین اپلیکیشن مورد استفاده ایرانی‌ها جایی ندارند، شبکه اجتماعی‌ای که از قضا زنان بخش بزرگی از کاربران آن را تشکیل می‌دهند. چرا در تبریک‌های روز دختر و پسر از مشکلات موجود برای این دوقشر صحبت نمی‌شود؟ آیا هدیه دادن همه زندگی در کلمات توانسته است کمبودها، معضلات و آسیب‌های نوظهور جامعه ایرانی را در ۲ دهه اخیر پر کند؟ آیا در روز دختر و پسر، خانواده‌ها برنامه‌ای برای گفت‌وگو داشته‌اند؟

مادرهایی که بخش زیادی از وقت خود را در فضای مجازی می‌گذرانند چه قدر فرصت دارند از کارشناسان حقیقی برای درک فرزندان‌شان بهره‌مند شوند؟ چرا دنیایی که ما را با گفتن «عزیزم» و «جانم» مجازی به هم نزدیک کرده بیشترین صدمه را به نهاد خانواده وارد کرده است؟ اگرچه تصاویر و عکس‌های دوره‌می‌هایمان در مقابل چشمان صدها یا شاید هزاران نفر همیشه دست‌به‌دست می‌شود.

اکنون شاید بد نباشد بعد از گذشتن از روز پسر و دختر، کمی با خودمان خلوت کنیم و مشکلات دختر و پسرهای خانواده‌مان را بنویسیم. آیا حاضرید آن را در برابر چشم دیگران منتشر کنید یا به این صرافت افتاده‌اید که برای حل آن پی‌چاره واقعی باشید و با کارشناسی در دنیای حقیقی آن را مطرح کنید؟ شاید این روزها همگی ما به عمل قلب باز نیاز داریم تا هدایا و واژه‌های مجازی را از خودمان دور کنیم.

اگر اهل فضای مجازی یا مثل ما ناچار به خواندن پیوسته آن باشید، روزانه توی موج‌های بی‌شمار آن فرو می‌روید، غوطه‌ور می‌شوید، هوایی می‌خورید و گاهی نفس کشیدن‌تان بند می‌آید. این روزها اینستاگرام یکی از محبوب‌ترین شبکه‌های اجتماعی در ایران است و استوری گذاشتن جزو پرکاربردترین علاقه‌مندی‌هایی است که کاربران از آن استفاده می‌کنند. برای اثبات این مسئله، نیازی به ارائه ارقام و آمار نیست. کافی است یک روز به حجم انتشار روزمرگی‌های اطرافیان‌تان دقت کنید. اینکه خیلی‌ها دوست دارند بخش‌های جذاب یا به ظاهر جالب زندگی‌شان را برای دیگران تعریف کنند یک گوشه ماجراست اما اینکه سرگرمی‌هایی همه‌گیر یک‌باره ظهور و بروز می‌یابند، خود، قصه مفصلی است. همین چند روز پیش، در کسری از ثانیه، تصویر پسر بچه‌هایی که شیطن‌ت از سر و رویشان می‌بارید دست‌به‌دست شد. یکی نوشته بود: می‌گویند روز جهانی پسر است. این هم برادرزاده عزیزجان! ۲ ساعت نشده یک خط در میان می‌شد تصاویر ماچ و بوسه را روی گونه‌های پسر بچه‌ها و پیام‌هایی که می‌خواستند دنیا را یکجا به آن‌ها هدیه دهند مشاهده کرد. همین مسئله با آمدن روز دختر تکرار شد و اما فقط عکس‌ها تغییر کرد و دنیا به دخترها هدیه شد.

شما روزانه لایک، گل و «عزیزم»‌های بسیاری را از اطرافیان‌تان تحویل می‌گیرید، کسانی که ممکن است رابطه و مراوده‌ای هم با آن‌ها نداشته باشید اما این مسئله شبیه یک فرهنگ یا شاید پیش‌نویس برنامه در فضای مجازی روز‌به‌روز پررنگ‌تر می‌شود. بی‌شک، شبکه‌های اجتماعی، عصر ارتباطات و ایجاد تحول در زندگی

دکتر محدثه جزایی
دبیر انجمن علوم سیاسی شعبه خراسان

(فروغ)

زنان و وعده‌های انتخابات ریاست‌جمهوری

بیش از چند روز تا برگزاری مهم‌ترین رویداد سیاسی کشور باقی نمانده و در تلاش نامزدهای ریاست‌جمهوری، برنامه‌های مختلف و متنوعی درباره زنان مطرح شده است. در مناظره‌های انتخاباتی، یکی از پرمناقشه‌ترین حوزه‌هایی که همه نامزدها درباره آن هم‌نظرند افزایش سهم و نقش زنان در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی است. برنامه‌های متنوع از بیمه و حقوق برای زنان خانه‌دار گرفته تا به کارگیری زنان در سمت‌های سیاسی و پست‌های مدیریتی مهم، تنها بخشی از این طرح‌هایی است که تاکنون مطرح شده است. اما به راستی تا چه اندازه می‌توان به تحقق این طرح‌ها امید داشت؟ آیا مشارکت سیاسی زنان وابسته به ارائه چنین برنامه‌ها و طرح‌هایی است؟

در هر دوره‌ای از انتخابات، بحث از مطالبه‌های زنان بسیار جدی مطرح می‌شود. طرح‌ها و ایده‌هایی که در آن قرار است گام‌های بلندی در جهت توانمندی و افزایش مشارکت سیاسی زنان برداشته شود. در این رابطه باید به ۲ نکته اشاره کرد.

اول اینکه حتی اگر این وعده‌های پیش‌انتخاباتی محقق نشود، طرح چنین برنامه‌هایی، خود، می‌تواند یک فعالیت مثبت تلقی شود زیرا به مطالبه‌های زنان ساخت و جهت می‌دهد. برای نمونه، اگر طرح بیمه زنان خانه‌دار با موانع مالی و حقوقی برای تصویب و اجرا روبه‌رو شود، باز هم می‌تواند چنین مطالبه‌ای را برای زنان خانه‌دار به وجود آورد که شرایط تحقق آن ممکن است در آینده فراهم‌آید و در مجموع، به نفع جامعه زنان است. نکته دوم این است که طرح این برنامه‌ها به ایجاد احساس مسئولیت‌پذیری برای مشارکت سیاسی در جامعه زنان می‌رسد. هنگامی که زنان در یابند نتیجه انتخابات به گونه‌ای مستقیم و غیرمستقیم شرایط زیست عادی و روزمره آن‌ها را از خود متأثر می‌سازد، انگیزه بیشتری برای شرکت در انتخابات پیدا می‌کنند. برای نمونه، طرح افزایش مرخصی‌های زنان به طور مستقیم زندگی زنان شاغل را از خود متأثر می‌کند.

اما در کنار این مزایای مثبت، نباید از ابعاد دیگر موضوع غافل شد. اول آنکه چنانچه در مدت طولانی فقط وعده‌های غیرواقعی و تحقق‌ناپذیر از سوی نامزدهای ریاست‌جمهوری ارائه شود، ممکن است اعتماد عمومی جامعه به مسند ریاست‌جمهوری کاهش یابد. در نتیجه، برنامه‌هایی که تحقق آن‌ها وعده داده می‌شود چندان جدی گرفته نشود. برای نمونه، چنانچه تصویب قانونی در ارتباط با مسائل قضایی و زنان زندانی از سوی نامزدها ارائه شود، پر واضح است که بدون جلب نظر قوه قضائیه، تحقق آن امکان‌پذیر نیست. از طرف دیگر، جامعه زنان تنها به موضوع‌های اختصاصی و انحصاری به مسئله زنان نمی‌اندیشد. برخی مسائل به‌ویژه در حوزه اقتصاد که اثر مستقیم بر معیشت مردم می‌گذارد، قدرت اثرگذاری بیشتری بر مشارکت سیاسی جامعه دارد.

باید این نکته را یادآوری کرد که هدف زنان از حضور در انتخابات، بیش از آنکه منفعت طلبانه و برای تحقق مطالبات‌شان باشد، بیشتر در جهت تحقق اهداف و ارزش‌های ایرانی و اسلامی است، و زنان همواره از زاویه دیدی گسترده‌تر به مسئله انتخابات نگریده‌اند. همه زنانی که در هر دوره‌ای از برگزاری انتخابات به صورت حداکثری در آن شرکت می‌کنند، بدون توجه محدود و انحصاری به شعارها و برنامه‌های معطوف به زنان به این مسئله سیاسی مهم توجه می‌کنند. نه تنها زنان جامعه بلکه زنانی که به عنوان مدیران و صاحب‌منصبان سیاسی به خدمت در نظام سیاسی پرداخته‌اند، به نسبت تجربه اندک از حضور در عرصه سیاسی، کارنامه قابل قبولی دارند و تلاش خود را به انجام وظایف خود در راستای اهداف کلان ملی و نه تنها پیگیری امور مربوط به حوزه زنان معطوف کرده‌اند. اما نکته‌ای که باقی می‌ماند این است که نباید این نگاه وسیع و گسترده جامعه زنان سبب شود نیازها و خواست‌های منطقی جامعه نادیده گرفته شود یا در تب و تاب ناشی از هیجانات انتخاباتی، آرمان‌ها و اصول اولیه اجتماعی در رابطه با زنان نادیده گرفته شود. نامزدهای بالاترین منصب اجرایی کشور نباید در دادن وعده‌هایی که زمان تحقق آن و شرایط امکانی آن‌ها چندان شفاف و روشن نیست، تنها برای جلب آرای بیشتر، راه افراط ببیمایند. چنانکه گفته شد می‌تواند مثبت باشد و به جهت‌دهی به مطالبات زنان و افزایش مشارکت اجتماعی منجر شود. از سوی دیگر، ممکن است نتیجه نامطلوبی داشته باشد و به از بین رفتن سرمایه‌های اجتماعی و اعتماد عمومی جامعه زنان به سیاست بینجامد.

عکس تزیینی است

زنان نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند
اما هنوز سهم چندانی از اقتصاد را تجربه نکرده‌اند

چالش‌ها و موانع کارآفرینی برای زنان

اشتغال که یکی از مهم‌ترین اهداف برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و اجتماعی هر کشوری محسوب می‌شود موفقیت و تعالی آن در گرو توجه به نیروی انسانی آن است. از این جهت تمام امکانات و عوامل باید در جهت استفاده بهینه از آن گام بردارند. زنان به عنوان نیمی از جمعیت و به عنوان نیروی محرک رشد و توسعه کشور همواره مورد توجه برنامه‌ریزان برای بهره‌گیری از مشارکت در بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مدنظر قرار گرفته‌اند. از سوی دیگر، تمایل زنان و دختران به تحصیلات عالی در سال‌های اخیر افزایش چشمگیری یافته و آمارها نشان می‌دهند بیش از ۶۵ درصد ورودی‌های دانشگاه‌ها به زنان اختصاص داشته است.

+ کرونا سهم اشتغال زنان را کاهش داد

آمارهای اشتغال در سال ۱۳۹۸، سهم هشتاد و دو درصدی مردان در برابر سهم هجده درصدی زنان در بازار کار را نشان می‌دهد. این حاکی از شکاف جنسیتی و محدودیت بیشتر فرصت‌های اشتغال برای زنان در ورود به بازار کار کشور بود. علاوه بر این، مصادف با شیوع کرونا در کشور، سهم اشتغال زنان نسبت به دوره‌های مشابه دوباره کاهش یافت. کارشناسان و نظریه‌پردازان معتقدند برای غلبه بر چالش‌ها و موانعی که فراروی ورود زنان به عرصه فعالیت‌های اقتصادی همچون اشتغال در جوامع توسعه‌نیافته وجود دارد، کارآفرینی می‌تواند علاوه بر ایجاد کسب و کار در اقتصاد، فرصت‌های شغلی جدیدی نیز مهیا کند.

+ ایجاد اشتغال و استفاده از ظرفیت بخش‌های خصوصی و تعاونی

کنار گذاشتن نیمی از جمعیت فعال به‌ویژه آموزش‌دیده با تحصیلات دانشگاهی به معنای هدر دادن منابع انسانی از یک سو و اتلاف هزینه‌های مالی برای آموزش این جمعیت از سوی دیگر است. بنابراین برای تعدیل و معطف‌پذیر کردن بازار کار، کارآفرینی متناسب با روحیات زنان می‌تواند راهکار مناسبی برای حل مشکلات نبود اشتغال زنان در بازار کار باشد. با توجه به سیاست‌گذاری‌هایی که در بخش اقتصاد صورت می‌گیرد، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز برنامه‌های متعددی برای تحرک بخشی در بازار کار به منظور ایجاد فرصت‌های شغلی به‌ویژه برای جوانان، فارغ‌التحصیلان

دانشگاهی و زنان ارائه می‌دهد. یکی از این برنامه‌ها و راهکارها در قالب برنامه‌های اشتغال‌زایی «برنامه سیاست‌های فعال بازار کار و حمایت از دسته‌های اشتغال‌زا با رویکرد بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و تعاونی» است. به عبارتی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برنامه‌هایی در جهت حمایت از کارآفرینی در بین اقشار مختلف جامعه از جمله زنان دارد.

+ زنان کارآفرین متعهد هستند

کارآفرینی به معنای متعهد شدن است و کارآفرین یعنی کسی که متعهد می‌شود فعالیت اقتصادی کوچک و جدیدی را با سرمایه اولیه و با توجه به مخاطراتی که به همراه دارد سامان‌دهی و اداره کند. این ویژگی در زنان به‌وفور دیده می‌شود زیرا زنان متعهد هستند. کارآفرینی در مقابل کارهای تکراری و روزمره بیان می‌شود که به قول شومپتر، نظریه‌پرداز اقتصاد، می‌توان آن را «نیروی برهم‌زننده اقتصادی و تخریب‌خلاق» نام نهاد. در فرایند کارآفرینی، چیز جدیدی خلق می‌شود که همراه با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش خطرات مالی، روحی و اجتماعی برای به دست آوردن منابع مالی، رضایت شخصی و استقلال است به طوری که نتیجه آن، فعالیت‌های منظمی می‌شود که خلاقیت و نوآوری را با نیازمندی‌ها و فرصت‌های بازار پیوند می‌دهد. فرد کارآفرین دارای تفکر خلاق است و به طور سازمان‌یافته‌ای از منابع استفاده می‌کند و توانایی پذیرش ریسک را دارد. بر این اساس، زنان کارآفرین هم زنانی هستند که به‌تنهایی یا با مشارکت، کسب و کاری را با سرمایه اولیه خود آغاز می‌کنند و مسئولیت‌های اجتماعی و اداری و مالی را برعهده می‌گیرند تا محصولات جدیدی را تولید و در بازار خرید و فروش بر رقبایشان پیروز شوند.

+ نبود اعتماد به نفس اولین مانع حضور است

محققان معتقدند زنان در مسیر کارآفرین شدن ابتدا باید به خود و توانایی‌های خود بیندیشند. پنداشت مثبت از خود و اعتماد به نفس داشتن، تأثیر مستقیمی بر کارآفرین شدنشان دارد زیرا نداشتن خودباوری و کمبود اعتماد به نفس در زنان به همراه نداشتن انگیزه کافی و مناسب برای مؤثر بودن در بخش اقتصادی همراه با مردان و رقابت با دیگران، می‌تواند مانع ورود زنان به کارآفرینی باشد. زنان اغلب به دلایل متعددی از جمله بیکاری، کمبود دستمزدها و نارضایتی از شغل قبلی به سمت کارآفرین شدن حرکت می‌کنند، اما نبود یا کمبود مدل و الگو، نداشتن تجربه کافی، مهارت و دانش متناسب، مسئولیت‌دوگانه بین خانه و جامعه، و تأخیر بین دانش‌آموختگی و شروع به کار نیز از عوامل محیطی و اجتماعی برای کارآفرین نشدن زنان است. ترس از موفق نشدن نیز یکی دیگر از موانع ورود زنان به کارآفرینی است زیرا آنان کسب و کار را فقط وظیفه خود نمی‌دانند و به دنبال موفق شدن و گسترش کسب و کار نیز هستند.

سمیه
ورشویی
دکتری اقتصاد

هنگامه

شهربانو

۲شنبه
۲۴ خرداد ۱۴۰۰
۳۴۰۸ شماره ۲۳

(۳)

فرصت‌های جدید را از دست ندهیم

وجود موانعی که بر سر راه کارآفرین شدن زنان قرار دارد، نه تنها زنان را به عنصری غیرفعال و منزوی تبدیل می‌کند، بلکه تربیت نسل آینده را به مثابه عضوی فعال و ثمربخش، با مشکل روبرو می‌کند. نداشتن درک از فرصت‌ها و هدررفت نیمی از جمعیت از سوی جامعه به معنای از بین رفتن افکار مختلف و متنوع و رشد و توسعه کشور در جهت تعالی است. بدین منظور، ضرورت دارد علاوه بر اینکه زنان در چپه‌ها و فرصت‌های جدید را به روی خود باز کنند و در باره اینکه می‌توانند فردی مفید و فعال در عرصه اقتصادی باشند به اعتماد به نفس و خودباوری برسند، دولتمردان نیز با تغییرات گسترده ساختاری اعم از فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در جامعه راه را برای حضور فعال و جدی زنان هموار کنند.

موانع بر سر راه کارآفرینی

عمدتاً زنان از موانع مالی و قانونی برای کارآفرین نشدنشان شاکی هستند و آن را سدی در برابر شروع فعالیت‌ها و گسترش آن می‌دانند. بوروکراسی‌های اداری، هزینه‌های زمانی بالا برای ثبت شرکت و دریافت مجوزها، هزینه‌های هنگفتی برای ورود زنان به عرصه کارآفرینی به وجود می‌آورد. از سوی دیگر، می‌توان به کمبود ارتباطات زنان با سایر افراد در جامعه اشاره کرد. روابط اجتماعی زنان اغلب در دایره محدودی از دوستان نزدیک و خویشاوندان است و نداشتن ارتباط با سایر افراد که به عنوان پیوندهای ضعیف مطرح می‌شوند از موانع عمده ورود زنان به کارآفرینی است زیرا این افراد حامل اطلاعات مهمی هستند که غالباً دوستان نزدیک و خویشاوندان این اطلاعات را ندارند. زنان علاوه بر نداشتن ارتباطات گسترده همچون مردان، از نفوذ و اعتبار اجتماعی پایینی برخوردارند که این عوامل نیز از موانع جدی زنان برای ورود به عرصه کارآفرینی به شمار می‌رود.

شهربانو

۲۴ خرداد ۱۴۰۰
شماره ۳۰۸

(۴)

عکس: داود بهنام اشهرآرا

گفت‌وگو با فروغ رضایی، نماینده و مسئول گروه جهادی «مطاف عشق»
که به زنان زندانی کمک می‌کنند

رویش مهر در بند بانوان

اگر نگوئیم هر روز، دست کم هفته‌ای چند بار سر و کارشان به «سجن» یا همان زندان می‌افتد. شاید اسمش را میان خودشان این‌طور صدا می‌زنند تا کمی از بار منفی مشکلات آدم‌های ساکن این چهار دیواری کم کنند. هر هفته به صورت مستمر با هم جلسه دارند و با دستی پر از پرونده‌های مددجویانی که روز و شب‌هایشان را داخل زندان سپری می‌کنند، به این جلسات پا می‌گذارند. گروه جهادی «مطاف عشق» در شعبه مشهد متشکل از ۶۲ نفر از بانوانی است که دغدغه‌مند هستند و بدون هیچ‌مواجهی، ذهن، وقت و انرژی‌شان را برای ایجاد انگیزه و امید برای زندانیان، حل مشکلات خانواده‌های آن‌ها و حمایت برای روزهای بعد از رهایی‌شان صرف می‌کنند. این گروه نوپاست. با اینکه هر کدام از اعضای آن سال‌ها سابقه امور مددکاری، فرهنگی و... را داشته‌اند، اکنون ۴ ماهی می‌شود که کنار هم قرار گرفته‌اند تا با تمرکز بر زنان زندانی، اتفاقات بهتری را رقم بزنند. آن‌ها در همین مدت کم توانسته‌اند ۳ زندانی را به آغوش خانواده‌شان بازگردانند، نور امید و ارتباط معنوی با خدا را در دل زندانیان از نو بپروانند و بچه‌هایی را که در حال رشد در بستری نامناسب بوده‌اند نجات بدهند.

سعیده آل ابراهیم

می‌کشیدم. همیشه دوست داشتم درسم را ادامه بدهم. همین شد که به حوزه علمیه خواهران رفتم.»

➤ ۱۶ سال مسیر مشهد-خواف برای تدریس

رضایی درس را ادامه داد و تا مقطع لیسانس در حوزه تحصیل کرد، اما مدرکش را نگرفت زیرا او جزو مبلغانی بود که می‌خواست زودتر به نیاز جامعه درباره این مسائل، تا حدی که برایش امکان دارد، پاسخ بدهد. «حسن نوع دوستی و مسئولیت‌پذیری من را به سمت کارهای خیرخواهانه و عام‌المنفعه کشاند. همیشه می‌خواستم از لحظه‌هایم بهترین استفاده را بکنم. ۱۶ سال برای تدریس و مشاوره مذهبی به منطقه خواف سفر می‌کردم و کارگاه‌های زیادی برای نوجوانان برگزار کردم و اهل تسنن هم در کلاس شرکت داشتند.»

➤ صندوقی برای گره‌گشایی در روزمرگی‌ها

در کودکی آرزو داشت معلم شود، اما حالا مبلغ شده است و این تدریس هم حس خوبی به او می‌دهد. رضایی معتقد است اگر میان مردم احساس مسئولیت وجود داشته باشد، خیلی از مشکلات حل می‌شود. او ۱۶ سال است صندوق قرض الحسنه گره‌گشایی را راه انداخته است.

هم همین‌طور است و هر سالی که به عمرش اضافه می‌شود، بیشتر مشتاق کمک‌رسانی به دیگران است. زمانی که قرار بر این شد که این گروه را در شعبه مشهد فعال کند، تک‌تک اعضا را خودش انتخاب کرد تا مطمئن شود ویژگی‌ها و دغدغه لازم برای این کار را دارند.

➤ خیلی زود مادری را در کنار مادر آغاز کردم

باطمأنینه صحبت می‌کند و درگیری ذهنی‌اش برای مشکلات مردم در صحبت‌های او پیداست. رضایی متولد سال ۴۶ است و در حوزه درس خوانده است. او پنجم ابتدایی درس می‌خواند و به این دلیل که خواهر بزرگش سر خانه و زندگی‌اش رفته بود و مادر دچار ناراحتی قلبی شد، ناچار بود درس را رها کند، در خانه بماند و کمک‌دست مادر در کارهای خانه باشد، اما با پیگیری مدیر مدرسه، توانست در شیفت ظهر و عصر به درس ادامه بدهد. «چهارده‌ساله که بودم ازدواج کردم. به‌ظاهر از درس و مدرسه دور شدم، اما به دلیل علاقه‌ای که داشتم، در خانه پیوسته مطالعه می‌کردم. از طریق تلویزیون خیاطی یاد گرفته بودم و برای اطرافیانم لباس می‌دوختم. گاهی در مراسم مذهبی دعا می‌خواندم، اما از اینکه بگویم مدرکی ندارم خجالت

حرارت آفتاب هنوز از کوچه‌پس‌کوچه‌ها رخت برنسته است و باد گرم با هر قدمی که برمی‌داریم، خودی نشان می‌دهد. در دل محله فلسطین مشهد، خانواده‌ای می‌خواستند در این کار خیر سهیم باشند. به همین دلیل، فضایی را برای برگزاری جلسات و رسیدگی به پرونده‌ها در اختیار آن‌ها می‌گذارند. جلسه‌شان ساده و بی‌آلایش پیش می‌رود زیرا هدف چیز دیگری است و درگیر ظواهر نیستند. هر کدام دفترچه یادداشتی به دست می‌گیرد، و برای هر پرونده، با یکدیگر هم‌فکری می‌کنند مبادا حق کسی ضایع شود یا نیت خوب نیکوکاران در راه درست به کار گرفته نشود.

➤ مشتاق کمک‌رسانی به دیگران

فروغ رضایی نماینده و مسئول گروه جهادی «مطاف عشق» شعبه مشهد است. او علاوه بر این، به عنوان خادم‌یار، پشتیبان زوجین در آستان قدس رضوی و عضو ستاد امر به معروف و نهی از منکر گلپه‌ار نیز فعالیت می‌کند. انگار خیرخواهی برای دیگران از کودکی با وجود اورشده می‌کند، همان زمان که بخشی از هر خوراکی یا میوه‌ای را که به خانه‌شان می‌رسید در پستوی خانه پنهان می‌کرد تا به خانواده‌های بی‌بضاعت محله‌شان بدهد. هنوز

۱۶ سال برای
تدریس و مشاوره
مذهبی به
منطقه خواف
سفر می‌کردم و
کارگاه‌های زیادی
برای نوجوانان
برگزار کردم و
اهل تسنن هم
در کلاس شرکت
داشتند

رضایی، علاوه بر آموزش قرآن، پاسخ‌گوی احکام شرعی است. «تا به حال به حوزه علمیه چمن‌آباد، حوزه علمیه چناران، دانشگاه تربت حیدریه و مدارس زیادی برای تدریس رفته‌ام. حدود ۵ سال در زندان به عنوان مبلغ خدمت کردم و حالا دوباره حدود ۴ ماه است که با شروع فعالیت این گروه جهادی، برای کمک و مشاوره زندانیان می‌روم.»

✚ فعالیت ۶ کارگروه در گروه جهادی

گروهی که رضایی در مشهد عهده‌دار آن است بر مبنای طرحی کشوری شکل گرفته است که یک گروه جهادی وارد زندان شود و در حوزه‌های تخصصی مختلف خدمات ارائه بدهد. این گروه متشکل از طلبه‌ها و افرادی است که تحصیلات دانشگاهی دارند و به صورت مکمل هم کار می‌کنند. «کارگروه روان‌شناسی، فرهنگی، پزشکی، اقتصاد و اشتغال، مددکاری و قضایی داریم که هر کدام از این‌ها یک مسئول و زیرمجموعه‌هایی دارد. هم‌اکنون ۶۲ نفر در این گروه مشغول به کار هستند که ۴۰ نفر از آن‌ها به داخل زندان رفت‌وآمد می‌کنند و مابقی سایر امور را انجام می‌دهند.»

✚ محرومیت در «بند»

«مطاف عشق» نام گروه آن‌ها به معنای محل طواف است. هدف آن‌ها توانمندسازی بانوان آسیب‌دیده است که رضایی اعتقاد دارد، شاید محروم‌ترین افراد، کسانی باشند که در بند هستند زیرا به جایی یا چیزی دسترسی ندارند. «موردی داشتیم که یکی از زندانیان با ما مشکلات زندگی‌اش را در میان گذاشت و گفت که دختر شانزده‌ساله او در خانه و با ناپدری‌اش زندگی می‌کند. وقتی به خانه‌شان رفتیم، متوجه شدیم که دایی و ناپدری این دختر اعتیاد دارند و متأسفانه به گفته همسایه‌ها، گاهی این دختر را مورد ضرب و شتم قرار می‌گرفتند. بچه کوچک دیگری نیز که گویا بچه یک خریدار مواد مخدر بود در این خانه بود. از او رزئیس اجتماعی ۱۲۳ و نیروی انتظامی نیز کمک خواستیم و توانستیم آن دختر و بچه کوچک را نجات دهیم که این اقدام به همت کارگروه مددکاری اتفاق افتاد. خانم دیگری که باردار و زندانی بود، متوجه شدیم ۹ بچه کوچک‌تر از ۱۳ سال در خانه دارد. وضعیت این خانواده طوری بود که در فقر مطلق زندگی می‌کردند. خوشبختانه با کمک خیران برای آن‌ها ارزاق تهیه کردیم.»

✚ اشتغال‌زایی برای زنان بی‌سرپرست

کارگروه اقتصادی این گروه سعی می‌کند برای زنان پس از آزادی از زندان، کاری فراهم کند تا دوباره جرمی مرتکب نشوند. برای نمونه، به دست زنان بی‌سرپرست لباس‌هایی دوخته شده است و قرار است با برپایی غرفه در باغ خاتون به فروش برسد. علاوه بر این، آن‌ها می‌خواهند تولیدی راه بیندازند تا زندانیانی که آزاد می‌شوند، در آنجا مشغول به کار شوند. «ضمن اینکه ما در سایر کارگروه‌ها با مددجویان صحبت می‌کنیم و تغییر رفتار را در آن‌ها می‌بینیم. این تغییرات حتی اگر مقطعی باشد، در حال انجام است، اما لازم است که مسئولان در بیرون از زندان به ما بیشتر کمک کنند تا زمینه برای ارتکاب دوباره جرم فراهم نشود.»

✚ صبوری، اولین شرط فعالیت در این گروه

خصوصیت اصلی بانوانی که برای کمک‌رسانی به زندانیان دور هم جمع می‌شوند صبوری است. آن‌ها باید روحیه‌ای قوی داشته باشند زیرا هر روز و هر لحظه درگیر جزئیات پرونده‌هایی هستند که حتی شنیدن آن خوشایند نیست، چه برسد به پیگیری و مشاهده وضعیت آن خانواده. «به یاد دارم که نیمه‌شب، دختری یازده‌ساله از روستاهای اطراف خواب با من تماس گرفته بود و از پدر و مادرش گله‌مند بود که او را عروس کرده و مانع تحصیل او شده بودند. با وجود تعصباتی که درباره طلاق در خانواده‌های سنتی و قدیمی وجود داشت،

صحبت با پدر و مادر این دختر و راضی کردن آن‌ها برای طلاق کار سختی بود، اما سرانجام راضی شدند و برای اولین بار از جدایی یک نفر خوشحال شدم زیرا آن زندگی آینده‌ای نداشت. پس از جدایی، این دختر دوباره شروع به تحصیل کرد و راضی بود.»

✚ روح قوی جسم ضعیف را به دنبال خودش می‌کشد

علاوه بر این، گاهی به عنوان مبلغ به سفر هم می‌رود و سختی‌های زیادی را متحمل می‌شود. او تا به حال به عراق، خواف، گلپه‌ار و روستاهای مختلف زیادی در مناطق محروم برای تبلیغ دین و مشاوره رفته است. «بیشترین زمانی که تا به حال از خانواده‌ام دور بوده‌ام ۱۶ روز در سفر به عراق بود که برای تبلیغ رفته بودیم. از یک طرف، بار کمی با خود می‌بردیم که بتوانیم پیاده راه برویم و از طرف دیگر، من آسم داشتم و نمی‌توانستم خیلی بار حمل کنم. هوا هم خیلی سرد بود و در برابر سرما مقاومت کمی دارم. جمعیت خیلی زیاد بود. آب پیدا نمی‌شد. به یاد دارم در موکب‌ها

آن قدر جمعیت بود که نمی‌توانستیم موقع خواب از این پهلوی به آن پهلوی شویم. در این شرایط، بیمار شدم و فکر می‌کردم دیگر نمی‌توانم گروه را همراهی کنم، اما بعد از چند روز رسیدگی در شرایط مناسب، حالم بهتر شد. از آن سفر که برگشتیم، همه جا یخ‌بندان بود. وقتی به مشهد رسیدیم و می‌خواستیم از اتوبوس پیاده شویم، پله آن یخ زده بود و به شدت زمین خوردم. آنجا کمرم آسیب دید و هنوز هم رگه‌هایی از آن آسیب با من هست.»

رضایی با وجود همه این سختی‌ها، باز حاضر می‌شود که به چنین سفرهایی برود زیرا از نظر او کاری که برای خدا انجام می‌شود سختی‌هایش هم شیرین است. «شهید مطهری گفته است اگر روح قوی باشد، جسم ضعیف را به دنبال خود می‌کشد. من هم آرزو دارم روزی که عمرم تمام می‌شود با استراحت از دنیا نروم، بلکه شهید شوم.»

این را که ذهن رضایی و سایر اعضای این گروه پیوسته در گیر و دار دغدغه‌های زندانیان و خانواده‌هایشان است نمی‌شود کتمان کرد. او معتقد است انسان نمی‌تواند با وجود اینکه می‌داند خانواده دیگری گرسنه است، راحت غذا بخورد یا اگر از درد هم‌نوع خود باخبر است، امکان ندارد که بتواند راحت به خواب برود. «اما من این موضوع را نعمتی برای خودم محسوب می‌کنم. البته از خدا می‌خواهم نه به آن شدت به من فراموشی بدهد که یادم برود به دیگران چه می‌گذرد و نه آن قدر من را درگیر این مسائل کند که از راه درست بازمانم.»

✚ دعای خیر بعد از خوشحالی محرومان

او بارها برکت و دعای خیر افرادی را که به آن‌ها خبر رسانده است در زندگی به چشم می‌بیند مانند همان مرتبه‌ای که نیمه‌شب برق خانه‌شان اتصالی می‌کند، رضایی بیدار می‌شود و می‌توانند طی چند دقیقه خودشان را نجات بدهند. «من ۳ پسر دارم که آن زمان یکی از آن‌ها کوچک بود و دیگری را باردار بودم. وقتی خانه را تخلیه کردیم، دیدم فقط شعله‌های آتش در حال زبانه کشیدن است. خانه و وسایلمان از بین رفت، اما خودمان حتی یک خراش برنداشتیم. آتش‌نشانان می‌گفتند تا به حال موردی نداشته‌اند که از چنین اتفاقی جان سالم به در ببرند. من به دعای محرومان زمانی که خوشحال می‌شوند اعتقاد دارم.»

به گفته رضایی، زمانی که آن‌ها در زندان مدتی با مددجویی صحبت می‌کنند و تغییر رفتار، تفکر و نیز اعتقادات را در او می‌بینند، شادی‌ای در دل آن‌ها جوانه می‌زند که از زمین تا آسمان با شادی‌های مقطعی تفاوت دارد. حال خوبشان مستدام!

مادر سایر کارگروه‌ها با مددجویان صحبت می‌کنیم و تغییر رفتار را در آن‌ها می‌بینیم. این تغییرات حتی اگر مقطعی باشد، در حال انجام است، اما لازم است که مسئولان در بیرون از زندان به ما بیشتر کمک کنند تا زمینه برای ارتکاب دوباره جرم فراهم نشود

شهربانو

۲۳ شهریور
۱۴۰۰ خرداد
۲۴ دی‌ماه ۱۴۴۲ شماره ۳۴۰۸

(۵)

گروه بانوان «مطاف عشق» تلاش دارد با مشاوره، مددکاری و کارآفرینی زندگی زنان زندانی را تغییر دهد.

شهربانو

۲۴ خرداد ۱۴۰۰
شماره ۳۴۰۸

(۶)

به صورت معمول
۲ روز در هفته
مشاوره‌ها را در
زندان انجام
می‌دهیم و سعی
می‌کنیم در این
جلسات، روی
امید، انگیزه و
تاب‌آوری آن‌ها
تمرکز کنیم
زیرا خیلی از
مددجویان
دچار افسردگی
و ناامیدی مفرط
می‌شوند. باید
بتوانیم نوآوری‌ای
برای زندگی
آینده‌شان ارائه
بدهیم

دغدغه «مطاف عشق» بر توانمندی بانوان زندانی است

این بار از زنانی روایت می‌کنیم که هزار و یک جور دغدغه و امور شخصی‌شان را کنار گذاشته تا مرهمی پیدا کنند برای زنان زندانی که سفره دلشان را پیش آن‌ها باز کرده‌اند. حرف از اعتیاد، بدهی مالی، سرقت و ... اتفاقات خاکستری رنگ است، اما خروجی این جلسات به زندگی زندانیان و خانواده‌های آن‌ها رنگی شاد می‌زند.

دخترم رانجات بده

اعضای این گروه کارهای خیرخواهانه انجام می‌دهند و به این دلیل که به غیر از این کار مشغله‌های دیگری نیز دارند، بعضی اوقات همه آن‌ها در جلسات حضور ندارند، اما پیگیر پرونده‌ها هستند. در این جلسه، اعضای از کارگروه روان‌شناسی، مددکاری، فرهنگی و قضایی هستند. این گروه ممکن است گاهی برای آزادی زندانیان مردم قدمی بردارند، اما تمرکز آن‌ها بر بانوان زندانی است. اولین پرونده‌ای که مطرح می‌شود مربوط به زنی است که در زندان به سر می‌برد و از این گروه خواسته است بچه‌های برادرش را دریابند. مادر این بچه‌ها آن‌ها را رها کرده و رفته است. پدرشان اعتیاد دارد و اکنون نیز در زندان است. بچه‌ها زیر دست مادر بزرگ مصرف‌کننده‌ای بزرگ می‌شوند که از آن‌ها به عنوان پوششی برای خرید و فروش مواد استفاده می‌کند. این گروه طبق تحقیقی که می‌کند، متوجه درستی صحبت‌های مددجو می‌شود و حالا هم‌فکری به اینجا می‌رسد که باید به این شهرستان بروند و بچه‌ها را تحویل بهزیستی بدهند.

پرونده دیگر مربوط به دختر جوانی است که در یک سهل‌انگاری با ۳ نفر از دوستانش به جرم سرقت دستگیر و به حدود ۵ سال حبس محکوم می‌شود که فقط چند ماه از چوب‌خشلش باقی مانده است، اما هیچ اشتیاقی برای رهایی ندارد زیرا بیرون از اینجا بی‌جا و بی‌مکان می‌شود. طبق خوداظهاری او که حالا از زبان

مددکاران این گروه می‌شنویم، او پدری ندارد که بتواند زیر بال و پرش را بگیرد، مادرش فوت کرده است و از دار دنیا، عمه‌ای دارد که اعتیاد دارد و اگر پیش او برود، مشخص نیست چه آینده‌ای در انتظارش باشد. به همین دلیل، محیط زندان را برای خودش امن‌تر می‌داند. یکی از دغدغه‌های جدی این گروه مربوط به زندانیانی است که بعد از آزادی، بی‌جا و بی‌مکان و سردرگم‌اند و می‌خواهند محلی برای زندگی‌شان در نظر بگیرند تا کار و بارشان روی غلطک بیفتد و دوباره نوک پیکان زندگی‌شان به جرمی نرسد.

مشاوره، دریچه‌ای به امید و تاب‌آوری زندانیان

زهرا رسوخی، کارشناس ارشد مطالعات زنان خوانده است و ۱۵ سالی می‌شود در حوزه زن و خانواده در دفتر فرهنگی و اجتماعی مشغول به کار است. از ابتدای کار این گروه جهادی نیز به عنوان سرگروه کارگروه روان‌شناسی و مشاوره خدمت می‌کند. ۱۲ نفر در این کارگروه عضوند. نیمی از آن‌ها کارشناسان ارشد و روان‌شناسان بالینی و نیم دیگر مشاوران مذهبی هستند که هر بار ترکیبی از این ۲ گروه برای مشاوره زندانیان می‌روند. «معمولا ۲ روز در هفته مشاوره‌ها را در زندان انجام می‌دهیم و سعی می‌کنیم در این جلسات، روی امید، انگیزه و تاب‌آوری آن‌ها تمرکز کنیم زیرا خیلی از مددجویان دچار افسردگی و ناامیدی مفرط می‌شوند. باید بتوانیم

نوآوری‌ای برای زندگی آینده‌شان ارائه بدهیم. آن‌ها در این کارگروه، پس از بررسی پرونده‌های قتل، به این نتیجه می‌رسند که این افراد، پیش از ارتکاب جرم، درجه‌ای از افسردگی حتی تا سطح مصرف دارو داشته‌اند. «با این شواهد، به میزان پایین سلامت روان در جامعه مان پی می‌بریم. موضوعات مربوط به این مددجویان ریشه‌ای است و باید بررسی شود.»

رسیدگی به ۵ پرونده در هر روز

ملیحه امیری مقدم، سرگروه کارگروه مددکاری و نماینده قرارگاه مطالعات رهبری در مشهد است. به نظر می‌رسد بزرگ‌ترین عضو این گروه بانوان است. تعداد زیادی برگه در دست دارد که پیوسته آن‌ها را بالا و پایین می‌کند و جزئیات پرونده را برای اعضای دیگر شرح می‌دهد. به گفته او، نبود امکانات، کارهای مربوط به برخی پرونده‌ها را به تأخیر می‌اندازد، علاوه بر این، تعداد پرونده‌ها آن قدر زیاد است که می‌توانند هر روز به ۵ پرونده رسیدگی کنند.

در بن‌بست‌ها کارگروه قضایی راهگشاست

طاهره احمدی شیرازی ۱۷ سال است که در دادگستری کار می‌کند و هم‌اکنون معاون اجرایی شورای حل اختلاف است. او نیز مانند چند عضو دیگر این گروه خادم حرم مطهر رضوی است. علاوه بر این، پاسخ‌گوی سؤالات شرعی افراد و مشاوره مهارت‌های قبل از ازدواج نیز هست.

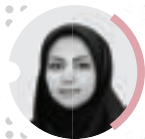
او عضو کارگروه قضایی است، همان کارگروهی که وقتی گروه‌های دیگر در پرونده‌ای به بن‌بست می‌رسند، راهگشاست. «معمولا هفته‌ای یک بار برای صحبت با زندانیان به داخل زندان می‌رویم، پرونده‌ها را بررسی می‌کنیم و با خوداظهاری‌شان مطابقت می‌دهیم. برای مواقعی که لازم است استعلام مددجورا می‌گیریم تا متوجه شویم که قبلا سابقه‌دار بوده است یا خیر.»

بانو فلاح، عضو کارگروه مددکاری است. پیش از این، در همین حوزه با کمیته امداد همکاری می‌کرده است و ۲۰ سالی می‌شود که در حوزه تدریس می‌کند. «با اینکه عضو کارگروه مددکاری هستیم، در هر حوزه دیگری کاری از دستم برنیاید، انجام می‌دهم. خوشبختانه تا به حال به کمک این کارگروه، توانسته‌ایم ۳ زندانی را آزاد کنیم. ضمن اینکه در پیگیری پرونده‌ها به بچه‌هایی می‌رسیم که استعداد خاصی دارند یا باهوش هستند و آن‌ها را برای رشد توانمندی‌شان به مراکزی معرفی می‌کنیم. به دلیل اینکه پیش از شروع به همکاری با این گروه جهادی فعالیت خیرخواهانه داشته‌ام، بسیاری من را می‌شناسند و حالا برای کمک‌های مالی پیش قدم می‌شوند.»

خادمی امام رضا (ع)، جایی دورتر از حرم

شوکت احدی، سرگروه فرهنگی، مریم کله‌جاهی، سرگروه اقتصاد و اشتغال‌زایی و حسنیه حسینی‌پور، سرگروه قضایی، نیز دیگر اعضای این گروه هستند که در مصاحبه ما حاضر نبودند اما تلاش‌هایشان پیوسته ادامه دارد. این گروه خود را خادم بی‌چون و چرای امام رضا (ع) می‌داند. معتقدند خدمت به زائر و مجاور می‌تواند هر جایی حتی زیر سقف بسته یک خانه هم اتفاق بیفتد. آن‌ها کمک به زنان آسیب‌دیده را تکلیفی می‌دانند که به واسطه لطف امام مهربانی بر دوش‌شان گذاشته شده است. گروه‌های بانوان و افرادی که دلشان برای کمک به زنان آسیب‌دیده می‌تپد می‌توانند برای کمک و همراهی با این تیم فرشته‌های مهربان، با تحریره شهرآرا (شهربانو) تماس بگیرند.

نمایش بیرونی، محرک‌های درونی

برای نمونه، اختلال نقص توجه یا همان بیش‌فعالی که همه تصور می‌کنند فقط مربوط به کودکان شلوغ است، در صورت درمان‌نشدن، تا پایان عمر ادامه دارد و در بزرگسالی برای فرد دردسرساز می‌شود. چرا به این فکر نمی‌کنید آن جوانی که رانندگی پرخطر دارد یا تمرکزی بر کارهایش ندارد، شاید بیش‌فعالی درمان‌نشده داشته باشد؟

پر خوری یا بد خوری یکی از عادت‌های نادرست و شایع دیگر است که آن هم از اختلالات درونی ناشی می‌شود. به جای آنکه دستور رژیم‌های غذایی خواهر و دوست و همسایه را اجرا کنید و به جسم خود آسیب برسانید، شاید لازم باشد به جزئیات روحیات خود دقت کنید. استرس‌های مداوم، محرومیت‌های عاطفی از نزدیکان، افسردگی و خیلی موارد دیگر می‌تواند شما را به سوی بدخوری بکشاند. تحقیقات روان‌شناختی نشان داده‌اند زنان یا مردانی که در سنین زیر ۵ سال از توجه و محبت مادر محروم بوده‌اند، در بزرگسالی بیش از دیگران به پر خوری یا اضافه‌وزن مبتلا شده‌اند. علاقه شدید به خرید کردن نیز شاید برای جلب توجه یا دیده‌شدنی باشد که در زندگی عادی ندارند.

رفتارهای مخرب ما همگی از یک محرومیت و کمبود درونی سرچشمه می‌گیرند. هر کدام برای دوری از یک حس ناخوشایند یا برای پنهان کردن یک درد روانی در وجود ما فعال می‌شود. کوتاه کلام اینکه داروهای آرام‌بخش بیرونی همچون اجرای توصیه‌ها و نصیحت‌های دیگران را کنار بگذارید و برای حذف آن عادت اشتباه، محرک واقعی را پیدا و خود را از شر این آزاردهنده‌های روحی خلاص کنید.

پر خوری، تأخیر در انجام کارها، وقت‌گذرانی مداوم پای تلفن همراه و شبکه‌های اجتماعی، تخریب اموال عمومی، افراط در خرید کردن، شلختگی در محیط کار و زندگی، رانندگی پرخطر، مصرف دخانیات، ولخرجی یا خساست، وسواس، رها کردن مسئولیت‌های فردی و بسیار عادت‌های رفتاری نادرست دیگر را ممکن است هر کدام از ما داشته باشیم و بابت آن بارها از سوی اطرافیان سرزنش شویم. هر کس راه حلی پیشنهاد می‌کند و همان می‌شود بهانه نصیحت یا سرزنش کردنمان.

به محض اینکه ببینند اضافه‌وزن دارید شروع می‌کنند به آموزش روش‌های سالم خوری یا نمونه‌هایی از دوست و فامیل را مثال می‌زنند که با فلان رژیم و فلان جراحی لاغر و زیبا شده‌است. اگر بدانند آدم بی‌نظم و در اصطلاح شلخته‌ای هستید، می‌خواهند با چند جمله یادتان بدهند چه طور نظم و ترتیب را رعایت کنید. اگر اهل سیگار یا قلیان باشید که دیگر خوراک سرزنش و تحقیر را فراهم کرده‌اید و تا می‌توانند از مضرات دخانیات می‌گویند.

این‌ها را بگذارید کنار. یعنی عادت‌های ما این قدرها هم که فکر می‌کنید ساده و بی‌جهت نیستند. آن قدر روی رفتار کنونی متمرکز شده‌ایم که یافتن علت را فراموش کرده‌ایم. فراموش کرده‌ایم که هر رفتار بیرونی ما علاوه بر آموزش‌های محیطی و آموخته‌های زندگی خانوادگی، از عوامل درونی هم سرچشمه می‌گیرد. باید علت را پیدا کنید، آن هم با موشکافی مشکلات روانی.

شهربانو

۲۳ شنبه
۲۴ خرداد ۱۴۰۰
۳۳ دی‌ماه ۱۴۲۲ شماره ۸۰۴

(۷)

ریحانه صادقی
منجم

خون سالم برای مادران

هر سال بیش از ۵۰۰ هزار زن در دوره بارداری، هنگام زایمان یا پس از آن، جانشان را از دست می‌دهند. دلیل نزدیک به ۲۵ درصد از این مرگ‌ها خون‌ریزی شدید در مراحل زایمان است که آن را به شایع‌ترین دلیل مرگ‌ومیر مادران در جهان بدل کرده‌است. نزدیک به ۳۴ درصد از موارد مرگ مادران در آفریقا، ۳۱ درصد در آسیا و ۲۱ درصد در آمریکای لاتین و منطقه کارائیب در اثر خون‌ریزی شدید هنگام زایمان یا پس از آن رخ می‌دهد.

زنان باردار یکی از گروه‌های اصلی دریافت‌کننده خون در کشورهای در حال توسعه هستند. به همین دلیل، این گروه از زنان به همراه فرزندان‌شان، به طور ویژه مستعد کمبود خون هستند و در معرض ابتلا به ایدز، هپاتیت بی و هپاتیت سی از طریق تزریق خون آلوده قرار دارند.

از طرفی، انتقال خون یکی از ۸ اقدام حیاتی صورت گرفته در مراکز درمانی، در موارد اورژانسی هنگام زایمان در نظر گرفته می‌شود. تزریق بموقع خون سالم در فرایند زایمان می‌تواند برای بسیاری از زنان و فرزندان تازه‌متولد شده‌شان امری تعیین‌کننده و حیات‌بخش باشد. با توجه به اهمیت این مسئله، سازمان جهانی سلامت (WHO) سال ۲۰۱۴ در چهاردهم ژوئن و به مناسبت روز جهانی اهدای خون، طرح «خون سالم برای مادری سالم» را ارائه کرد. این طرح با شعار «به کسانی که زندگی می‌دهند خون بدهیم؛ خون سالم برای نجات مادران» شروع به کار کرد. هدف از آغاز این طرح بهبود شرایط دسترسی به خون سالم برای نجات جان زنان سرتاسر جهان در فرایند زایمان بود.

سال ۲۰۱۷ سازمان صلیب سرخ استرالیا، در همین راستا پویشی با عنوان «اوجان می‌دهد، شما خون بدهید» را برای تشویق مردان به اهدای خون آغاز کرد. زنان باردار، مادرانی که تازه‌فرزندی به دنیا آورده‌اند و نوزادان تازه‌متولد شده ۴ درصد از کل خون‌های اهداشده در کشور استرالیا را دریافت می‌کنند. این مقدار ۲ برابر خون مورد نیاز برای همه قربانیان تصادفات جاده‌ای در این کشور است. این سازمان با اعلام اینکه با هر بار اهدای خون می‌توان جان ۳ نفر را نجات داد، از همسران خواست با اهدای خون، از مادران این سرزمین حمایت کنند. سال ۲۰۲۱ نیز هم‌زمان با روز جهانی مادر در ماه مه، وایتلنت (سازمانی غیرانتفاعی در ایالات متحده آمریکا که با تکیه بر خون‌های اهدایی از سوی اهداکنندگان داوطلب، به جمع‌آوری و ارائه خدمات از طریق تأمین خون و محصولات خونی می‌پردازد) پویشی با عنوان «اهدای خون برای مادران» را آغاز کرد. این پویش در شهر کلورادو و با هدف ایجاد آگاهی درباره نیاز به اهدای خون برای زنانی که در طول دوره بارداری و در فرایند زایمان دچار مشکلاتی می‌شوند، آغاز به کار کرد. مالی باراری (Molly Barari)، نماینده جذب اهداکنندگان در وایتلنت، می‌گوید: بخش اعظم فرایندهای انتقال خون برای اقدامات معمول روزانه مورد استفاده قرار می‌گیرند، نه در مواقع اورژانسی. بنابراین، بیماران اورژانسی برای دریافت خونی که برای زنده ماندن به آن نیاز دارند، نیازمند وجود ذخیره‌ای بی‌پایان و دائمی هستند. این پویش با شعار تجلیل و بزرگداشت مادران از طریق اهدای خون، در فراخوانی همگانی، مردم کشور را به دادن «هدیه‌ای زندگی‌بخش به کسانی که به ما زندگی بخشیدند» در روز مادر دعوت کرد.

منبع:

تارنمای سازمان سلامت جهانی، تارنمای وایتلنت و تارنمای نیوز سنتر

«بازارچه خاتون» در خدمت زنان کارآفرین

هم‌زمان با آغاز دهه کرامت، در راستای حمایت از طرح‌های نوآورانه بانوان و پشتیبانی و مانع‌زدایی از تولید، آستان قدس رضوی در بازارچه خاتون نمایشگاهی در راستای حمایت از طرح‌های نوآورانه بانوان در صنایع دستی و هنری، پوشاک، بهداشت و محصولات فرهنگی برگزار می‌کند. زمان بازدید از این بازارچه ساعت ۱۷ تا ۲۱ در محل اردوگاه خاتون واقع در خیام ۳۰ است.

پاسخ به پرسش‌های حقوقی

زهره شوشتری
کارشناس حقوق

در این ستون به پرسش‌های حقوقی مخاطبان عزیز که با پیامک یا تلفن ثبت شده باشد پاسخ داده می‌شود. مخاطبان گرامی می‌توانند برای اطلاع بیشتر، با روابط عمومی شهرآرا به شماره ۳۷۲۸۸۸۸۱ تماس بگیرند یا به شماره پیامک ۳۰۰۷۲۸۹ پیام دهند.

+ مادرم هنگام عبور از خیابان با یک خودرو تصادف کرده است که بعد از بردن به بیمارستان، از آنجایی که دکتر تشخیص می‌دهد سالم است، رضایت می‌دهد اما حالا بعد از چند روز متوجه شده‌ایم بخش‌هایی از بدنش که کبودی دارد نیاز به معالجه دارد. حال سؤال این است که می‌توانیم شکایت را دوباره انجام دهیم؟

با ید

ابتدا متن رضایت‌نامه‌ای را که امضا شده است مطالعه کرد. البته با اعلام رضایت، نمی‌توان دوباره شکایت کرد اما اگر در متن اعلام رضایت حق طرح دعوا حقوقی را از خود سلب نکرده باشید، امکان طرح دادخواست مطالبه خسارت و پرداخت هزینه‌های درمان و... وجود دارد.

+ شوهرم دادخواست طلاق داده است و بنده مهریه‌ام را از طریق ثبت و از طریق دادگاه به اجرا گذاشته‌ام. سؤال بنده اینجاست که می‌توانم دادخواست تنصیف اموال و دارایی از زمان عقد تا به الان را بدهم؟ لطفاً در رابطه با این دادخواست توضیح بیشتری بفرمایید.

در شرط تنصیف، در نکاحیه آمده است که ضمن عقد ازدواج، زوج شرط می‌کند هرگاه طلاق بنا به درخواست زوجه نباشد و طبق تشخیص دادگاه تقاضای طلاق ناشی از تخلف زن از وظایف همسری یا سوء اخلاق و رفتار او نبوده باشد، زوج موظف است نصف دارایی موجود خود را که در ایام زناشویی با او به دست آورده است یا معادل آن را طبق نظر دادگاه بلاعوض به زوجه منتقل کند. اگر این شرط توسط زوج امضا شده است، بنابراین می‌توانید نسبت به آن اقدام کنید. البته باید توجه داشت زمانی می‌توان از این

شرط استفاده کرد که تقاضای طلاق از طرف زوجه یا طلاق به صورت توافقی نباشد. امکان استفاده از این شرط برای زوج نیست. هم‌چنین در صورتی که زن در جلسه دادرسی به آن استناد کند و فهرست اموال مرد را به دادگاه ارائه کند، امکان استفاده از شرط وجود دارد. یعنی اگر زن به این شرط استناد نکند، دادگاه شخصاً نمی‌تواند نصف اموال مرد را به زن تملیک نماید بلکه تملیک این اموال نیازمند درخواست زن است. در آخر، اگر مرد بتواند ثابت کند که تقاضای طلاق را که او تقدیم دادگاه کرده به دلیل سوء رفتار و سوء معاشرت و همسرش یا تخلف او از وظایف زناشویی در قبال شوهر بوده است، زوجه نمی‌تواند از این شرط استفاده کند.

+ من و مادرم به خواهرم وکالت داده‌ایم و خواهرم طبق آن وکالت به شخص دیگری وکالت داده است. اگر من و مادرم خواهرم را از وکالت عزل کنیم، آیا وکالتی که خواهرم به آن شخص داده است باطل می‌شود؟

بله، وکالت دوم باطل می‌شود. هم‌چنین می‌توانید هم‌زمان عزل وکیلی که خواهرتان به او وکالت داده است و ابطال وکالت‌نامه‌های ثالث مبتنی بر وکالت‌نامه خود را نیز درخواست کنید.

شهربانو

۲۳ شهریور
۲۴ خرداد ۱۴۰۰
۳۲۰۸ شماره ۱۴۴۲

(۸)

شهرزاد

الهام یوسفی
فعال فرهنگی

ضرورت پژوهش‌های عمیق بیشتر احساس شود و نیز زمینه آگاهی بخشی برای حل معضلاتی برخاسته از نگرش‌های اشتباه جنسیت‌زده فراهم آید.

کتاب «زن و کیفیت زندگی» با نگاهی به کیفیت زندگی زنان در شهر به قلم خانم فریبا سیدان، استاد دانشگاه و عضو هیئت علمی دانشگاه الزهراء تهران، از انگشت‌شمار آثاری است که این دغدغه را نشانه گرفته است. این کتاب نگاهی دارد به کیفیت زندگی زنان در شهر که در حقیقت شاخصه‌ای مهم در ارزیابی سطح توسعه انسانی پایدار به حساب می‌آید. مؤلف در نوشتار خود به جایگاه زنان، نقششان در اجتماع، نیازهای عملی و راهبردی آنان، عدالت جنسیتی، نظام و کیفیت زندگی شهری و تأثیر آن بر زنان، اشتغال بانوان و افزایش حضورشان در شهرها و... در ۵ فصل می‌پردازد، مجموعه‌ای که ترتیب اثر دادن به آن باعث بهبود سطح زندگی زنان و در نتیجه رشد توسعه انسانی پایدار می‌شود.

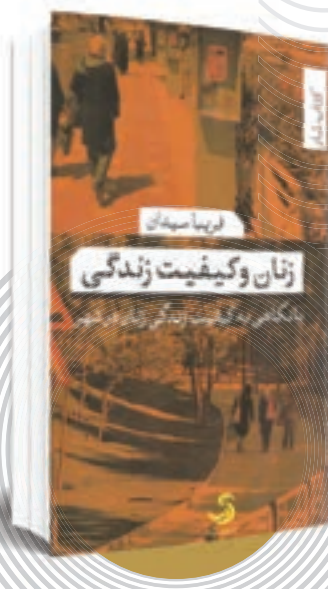
بدیهی است که افزایش کیفیت زندگی و رشد قابلیت‌های انسانی زنان یکی از معیارهای اصلی توسعه‌یافتگی جوامع امروزی محسوب می‌شود و بیشتر شاخص‌های ارزیابی بین‌المللی توانمندی و کیفیت بالای زندگی زنان را جزئی از رشد ملی می‌دانند، و در هر جامعه‌ای پژوهشگران نیز وظیفه دارند زیرساخت‌های این حرکت به سمت توسعه‌یافتگی را مهیا کنند. مؤلف از دانشی جامع در این باره برخوردار است و با استفاده از نظریات متنوع جامعه‌شناختی، توانسته است نظرات خود را به‌خوبی تحلیل کند.

۵ فصل این کتاب درباره زنان و کیفیت زندگی، کیفیت زندگی و فضاهای شهری، ادراک زنان از کیفیت زندگی در فضاهای شهری، اشتغال و کیفیت زندگی و مهاجرت و کیفیت زندگی زنان در شهر است. نویسنده نیازهای زنان را در ۲ دسته نیازهای راهبردی و نیازهای عملی دسته‌بندی کرده است. نیازهای راهبردی را شامل قدرت تصمیم‌گیری یا کنترل بر منابع می‌داند و نیازهای عملی زنان را نیازهای مرتبط با مسئولیت و وظایف سنتی آنان برمی‌شمرد. سپس نتیجه می‌گیرد انسان‌ها برای دستیابی معنادار به کیفیت زندگی، باید قابلیت‌های اساسی را کسب کنند و در این راه از خودمختاری و آزادی در عمل برخوردار باشند و توانایی گزینش آگاهانه را داشته باشند. مطالعه این کتاب ارزشمند و قابل ارجاع به همه علاقه‌مندان مسائل زنان توصیه می‌شود.

نگاهی به کتاب «زن و کیفیت زندگی»

زنان شهرنشین و ابعاد گوناگون زندگی

+ با همه دغدغه‌مندی فعالان و نویسندگان در حوزه زنان، باز هم سهم آثار تألیفی به زبان فارسی در قفسه تخصصی زنان بسیار کم است به‌ویژه در زمینه کیفیت زندگی زنان شهرنشین، یعنی بخش عمده جامعه زنان ایرانی در سال‌های اخیر، زنانی که زندگی روزمره‌شان در جهان مدرن و با معیارهای متفاوت ارزش‌گذاری، مسیر آسیب‌زایی را طی می‌کند. گذر جامعه از سنت به مدرنیته بدون شناخت کافی از شاخص‌های آن می‌تواند تجربه دردآوری برای بیشتر زنان رقم بزند. واقعیت این است که دیگر چون گذشته کیفیت زندگی در رفاه مادی تعریف نمی‌شود بلکه شاخصه‌های غیرقابل اندازه‌گیری و متغیری در زمینه روان‌شناسی، زندگی شغلی و اجتماعی وجود دارد که باعث می‌شود

زنان و کیفیت زندگی
• نویسنده: فریبا سیدان

ضمیمه روزنامه شهرآرا
صاحب امتیاز:
شهرداری مشهد
مدیرمسئول
سید هادی فیاضی
سرپرست:
ارژنگ حاتمی
مسئول ضمیمه
حمیده وحیدی